مبحث تمییز از کتاب مبادی العربیة

- **تعریف**
  - اسم نکره ای است که
    - جامد است
    - برطرف کننده ابهام ماقبل خود است
- **ارکان تمییز**
  - ممیَّز
    - همان تمییز است
  - ممیَّز
  - عامل ممیَّز
- **انواع تمییز**
  - تمییز از مفرد
    - که از چهار چیز می آید
      - مساحت
        - به این ها اسماء مقادیر هم گفته می شود
      - کیل
      - عدد
        - صریح
          - تمییز عدد ۳ تا ۱۰ و ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ مجرور است
        - کنایه
  - تمییز از نسبت که یا
    - منقول است
      - از فاعل
      - از مفعول
        - واجب النصب است
    - غیر منقول است
      - جایز است
        - منصوب شود
        - مجرور به من شود
- **احکام تمییز**
  - در تمییز اسماء مقادیر چند وجه جایز است
    - منصوب شود
    - مجرور شود
      - به اضافه
      - به حرف من
    - مرفوع شود بنا بر بدلیت
  - هر چیزی که دلالت بر مماثلت یا مغایرت کند از نظر احکام ملحق به اسماء مقادیر می شود
  - تمییز
    - کم
      - استفهامیه
        - مفرد و منصوب است
          - زمانی که فاصله بین کم و تمییزش نباشد
        - مجرور می شود به من
          - زمانی که فاصل بین کم و تمییزش باشد
        - جایز است هر دو نصب و جر
          - زمانی که خود کم مجرور به حرف جر باشد
      - خبریه
        - مجرور به اضافه است
          - زمانی که فاصله بین کم و تمییزش نباشد
        - منصوب است وجوباً
          - زمانی که فاصله بین کم و تمییزش باشد
      - نکته- جایز است تمییزش را حذف کنیم
    - کأین
      - مفرد و مجرور به من است
      - گاهی منصوب می شود
    - کذا
      - همیشه مفرد و منصوب است
- **عامل تمییز**
  - مفرد
    - همان اسم مبهم است که برایش تمییز می آوریم
  - نسبت
    - فعل در جمله است
- **شباهت های حال و تمییز**
  - هر دو اسمند
  - هر دو نکره اند
  - هر دو فضله اند
  - هر دو رافع ابهام هستند
- **فروق حال و تمییز**
  - حال جمله و شبه جمله می شود ولی تمییز همیشه مفرد است
  - حال معمولا مشتق و تمییز معمولا جامد است
- **اعراب خود کم**
  - مرفوع است زمانی که
    - بعدش فعل نباشد
    - فعل باشد ولی لازم باشد
    - فعل متعدی باشد ولی مفعولش را گرفته باشد
  - منصوب است بنا بر
    - مفعول مطلق بودن
    - مفعول فیه بودن
    - مفعول به بودن
    - خبر فعل ناسخ بودن
  - مجرور است
    - زمانی که حرف جر بر سرش بیاید